

Participació social i política dels immigrants a Barcelona en perspectiva comparada

---

Laura Morales
Institut de Canvi Social
Universitat de Manchester

Amb la col·laboració i finançament de:

Continguts

- Dades
  - Participació en associacions
  - Participació política electoral
  - Participació política no electoral
  - Conclusions
-

Dades

- **Enquesta a individus a Barcelona**
    - Equatorians (258)
    - Marroquins (226)
    - Grup mixt d'andins: bolivians, colombians y peruans. (258)
    - Grup de control de autòctons (302)
    - N=1.044

  - Mostra similar a Madrid
  - Comparació amb Lió (Marroquins) i Milà (Equatorians).
-

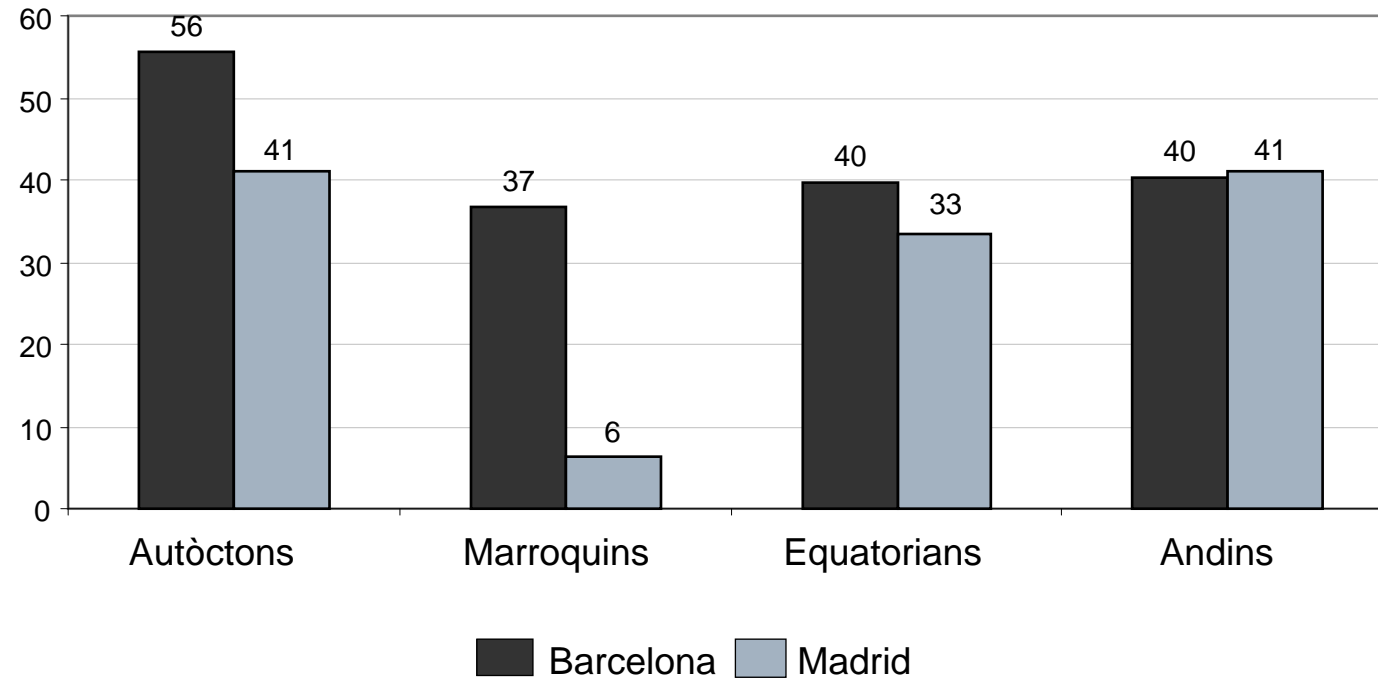
Participació en associacions

Pertinença a associacions

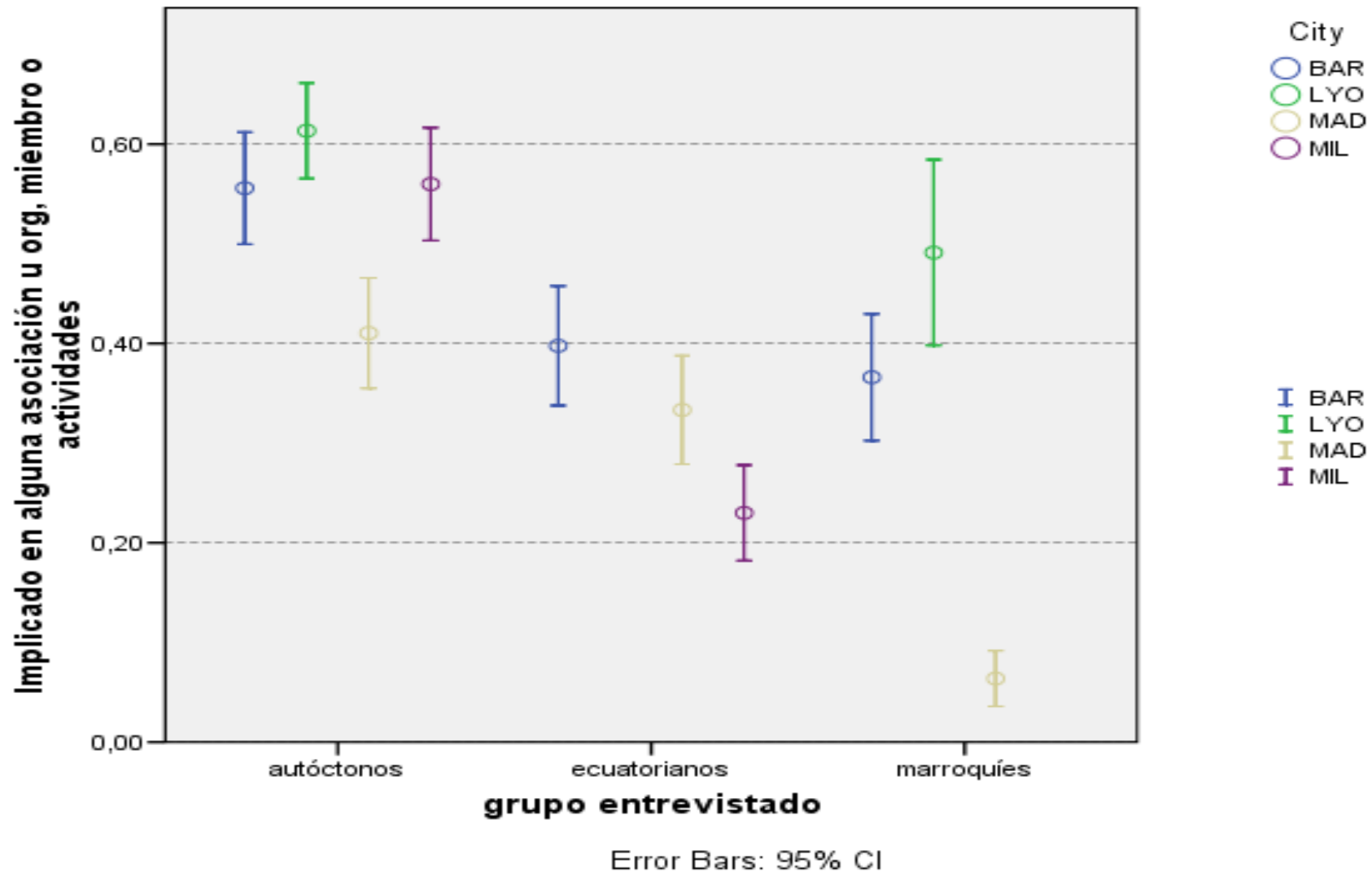

Percentatge que pertany a com a mínim una associació

Perspectiva comparada

En quines associacions participen? Barcelona

Taula 13. Percentatge d'enquestats que pertanyen a associacions per tipus d'associació

	Autòctons	Marroc	Equador	Andins
Club esportiu	27	15	13	15
Cultural, hobbies	8	13	3	6
Partit polític	3	0,9	0,4	3
Sindicat	8	5	7	5
Empresarial, professional	5	2	2	6
Ajuda humanitària, caritat	14	4	7	11
Ecologista o defensa animals	3	1		2
Drets humans o pacifista	1	1	0,4	0,8
Parroquial o de tipus religiós	3	2	7	10
De o proimmigrants	0,7	4	2	2
Del país d'origen	---	1	7	4
Contra el racisme	0,3	0,9	0,4	0,8
Educativa, professors, AMPA	5	4	5	7
Juvenil	1	0,4		0,4
Jubilats, tercera edat	5	0,4	0,8	0,8
De dones	1	0,9	0,4	2
De veïns	4	1	2	2
Altres tipus	5	0,4	1	1

Altres elements importants. Barcelona.

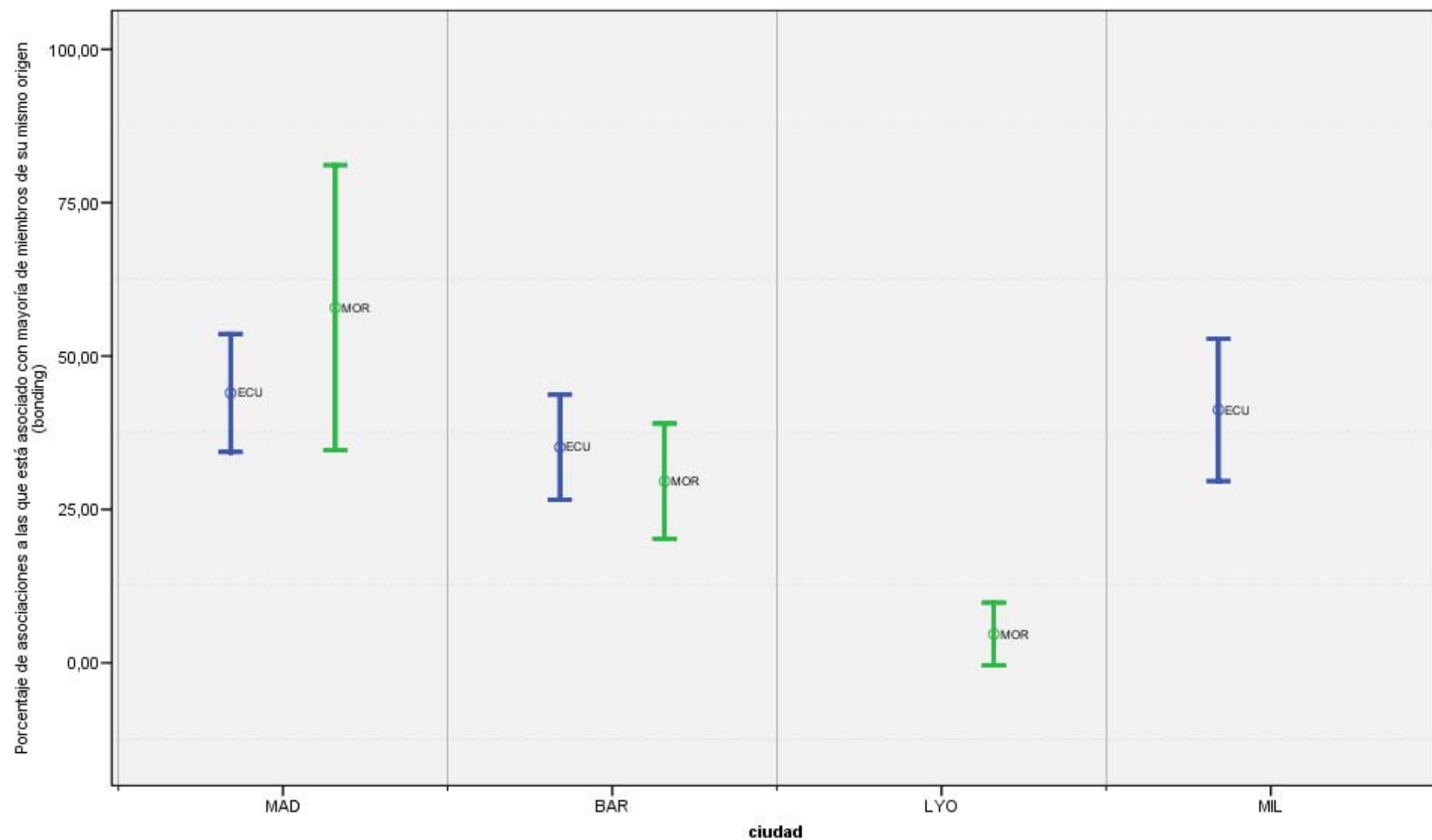
Taula 14. Resum dades de relació amb el teixit associatiu

	rang		Autòctons	Marroc	Equador	Andins
Número d'associacions en les que està implicat	De 0 a 8	Mitjana %	0,9 56	0,6 37	0,6 40	0,8 40
Pertinença a associacions	De 0 a 28	Mitjana %	1,1 53	0,5 32	0,6 33	0,9 36
Participació en activitats associatives	De 0 a 28	Mitjana %	1,0 48	0,5 33	0,5 31	1,0 36
Implicació en associació d'immigrants	De 0 a 3	Mitjana %	0,2 13	0,2 22	0,2 20	0,2 18
Implicació en tipus d'associació d'immigrants del mateix origen nacional	De 0 a 6	Mitjana %		0,2 13	0,2 16	0,1 11
Implicació en associació de contingut polític	De 0 a 5	Mitjana %	0,3 18	0,2 15	0,2 13	0,3 19

Serveixen les associacions per crear 'ponts' interculturals?

- Per cada associació de la que els entrevistats eren socis o participaven en les seves activitats, els varem preguntar si la majoria de socis eren del mateix origen nacional que ells.
  - Si analitzem la proporció d'associacions a les que estan associats que contenen amb una majoria de socis del seu mateix origen podem conèixer a quanta 'interculturalitat' (o, en sentit contrari, homogeneïtat) estan exposats a partir de la seva participació associativa.
-

ECU=Ecuadorian; MOR=Moroccan

Resum dels resultats d'associacionisme

- ❑ Major associacionisme en BCN que en MAD, amb integració similar de tots els grups d'immigrants estudiats.
  - ❑ Tot i que hi ha diferències substancials amb els autòctons, aquestes són inferiors que les que es produeixen en altres contextos (p.ex. Equatorians-Autòctons en Milà; o Marroquins-Autòctons en Madrid).
  - ❑ Les associacions serveixen més com a “pont” intercultural en BCN que en MAD o MIL, però menys que en LIÓ.
-

Participació electoral

Elements principals: comparació Barcelona-Madrid

- Sense dret de vot per als no nacionals dels col·lectius estudiats.
  - Anàlisis basades en el record de vot per als nacionalitzats i en intenció de vot (en supòsit que tinguessin dret de sufragi) per a tots els entrevistats.
  - Únicament entre el 10-25% d'immigrants entrevistats estan naturalitzats, per tant cal tenir especial precaució alhora d'interpretar els resultats.
  - Importants diferències entre els col·lectius, però poques diferències entre les dues ciutats.
-

Participación electoral – sólo votantes con derecho de voto, porcentajes

		<i>Autóctonos</i>	<i>Marroquíes</i>	<i>Ecuatorianos</i>	<i>Otros andinos</i>
Recuerdo voto elecciones municipales 2003	Barcelona	80 (284)	29 (34)*** ^A	30 (23)***	60 (50)* ^M
	Madrid	84 (289)	47 (17)*	31 (16)***	61 (31)
Recuerdo voto elecciones autonóm. 2003	Barcelona	75 (290)	41 (37)***	26 (31)***	49 (59)***
	Madrid	81 (288)	47 (19)*	31 (16)***	55 (33)**
Recuerdo voto elecciones generales 2004	Barcelona	81 (290)	49 (35)*** ^A	29 (24)***	66 (56)* ^M
	Madrid	87 (291)	53 (17)*	41 (17)***	66 (32)

Fuente: Encuestas Localmultidem y Capsocinmig.

Para todas las tablas: en paréntesis, nº casos sobre el que se calcula el porcentaje.

*** Diferencia significativa con el grupo autóctono para nivel de confianza del 99%.

** Diferencia significativa con el grupo autóctono para nivel de confianza del 95%.

* Diferencia significativa con el grupo autóctono para nivel de confianza del 90%.

M, E, A Diferencia significativa entre grupos inmigrantes para nivel de confianza del 95%

↑ Diferencia significativa entre ciudades para nivel de confianza del 95%.

Intención de voto si tuvieran derecho – todos los entrevistados, porcentajes

		<i>Autóctonos</i>	<i>Marroquíes</i>	<i>Ecuatorianos</i>	<i>Otros andinos</i>
Intención voto elecciones mpales	Barcelona	71 (304)	73 (224)	75 (259)	75 (258)
	Madrid	84 (307)	81 (298)	76 (291)*	77 (277)
Intención voto elecciones autonómicas	Barcelona	71 (304)	71 (224)	74 (259)	77 (258)
	Madrid	84 (307)	82 (298)	76 (291)*	78 (277)

Preferències partidistes

- La majoria dels grups mostren una preferència lleugerament superior pel PSOE/PSC, però la diferència és més notable en BCN.
  - En MAD, els socialistes tenen més èxit amb el col·lectiu marroquí i, una mica menys, amb el col·lectiu mixt d'andins, mentre els equatorians mostren preferències similars a les dels autòctons.
  - Interessant que els grups llatinoamericans han desenvolupat preferències partidistes molt diferents en BCN i MAD, molt més inclinats a votar al PP en Madrid que en Barcelona.
  - No hi ha diferències substancials entre les eleccions municipals i autonòmiques.
-

Partido al que votaría si tuviera derecho – todos los entrevistados, porcentaje

		Autóctonos	Marroquíes	Ecuatorianos	Otros andinos
Barcelona	PP	4	3 ^E	11** ^M	9
	PSC/PSOE	22	42***	39***	44***
	ICV/IU	6	1***	0***	2
	CiU	15	2***	3***	4***
	ERC	7	4	2***	1***
	OTRO	6	1	7	2
	NS/NC	40	46	37	38
	Total	100 (304)	100 (224)	100 (259)	100 (258)
Madrid	PP	30	7*** ^{E,A}	33	21
	PSOE	33	56*** ^{E, A}	34	42
	IU	9	1***	2***	3**
	OTRO	3	3	4	4
	NS/NC	25	33	26	30
	Total	100 (307)	100 (298)	100 (291)	100 (277)

Participació política no electoral

Participació política: Barcelona.

	Autòctons	Marroquins	Equatorians	Andins
Contacte amb polític	7	4	2**	4
Contacta amb funcionari	6	9	11	12
Contacta amb mitjans	4	4	4	4
Contacta advocat per raons no personals	2	6	5	7
Treballa per grup d'acció política	3	3	1	3
Treballa per un partit polític	4	1*	1	0.4**
Dur enganxina o xapa	6	8	5	9
Manifestacions	15	9	5***	9*
Vaga	2	2	1	2
Firma peticions	18	12	16	17
Dona diners a organització política	5	7	5	10*
Boicoteja productes	7	4	4	5
Compra productes per raons...	7	5	5	9

Comparació Barcelona-Madrid

- En general, major 'assimilació' a les pautes autòctones de participació política en BCN que en MAD.
  - Molt poques diferències significatives en BCN, i de vegades major participació que els autòctons.
  - Trobem la pauta oposada en MAD: molta menor participació dels col·lectius d'immigrants que els autòctons. En part degut a que els autòctons en MAD participen més que en BCN.
  - Però amb freqüència, els col·lectius d'immigrants en MAD tenen nivells inferiors de participació que els seus compatriotes en BCN.
-

		Barcelona		Madrid
Ponerse en contacto con un político	Autóctonos	6.6		5.1
	Marroquíes	4.0	↔	0.8***
	Ecuatorianos	1.5**		1.9*
	Otros andinos	3.5		1.8*
Ponerse en contacto con un funcionario o autoridad pública	Autóctonos	6.3	↔	11.0
	Marroquíes	9.4	↔	1.9***
	Ecuatorianos	10.8	↔	3.3***
	Otros andinos	11.6		7.1
Ponerse en contacto con los medios de comunicación	Autóctonos	3.6		3.4
	Marroquíes	3.6	↔	0.0**
	Ecuatorianos	3.5		3.0
	Otros andinos	4.3		2.9
Ponerse en contacto abogado o poner demanda por razones no personales	Autóctonos	2.3		3.4
	Marroquíes	5.8	↔	1.2
	Ecuatorianos	5.4		2.2
	Otros andinos	6.6		3.6

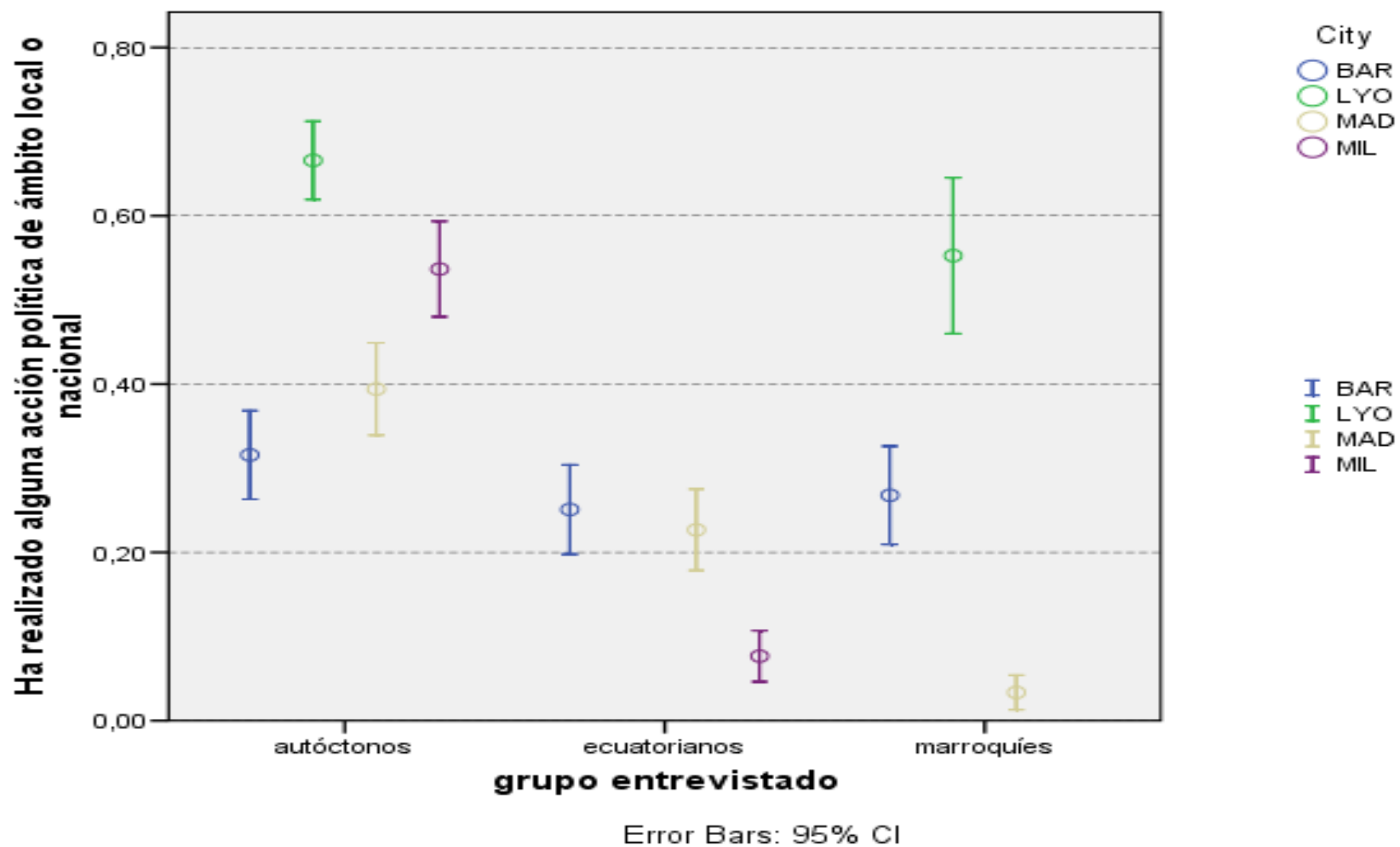
		Barcelona		Madrid
Colaborar con plataforma de acción ciudadana	Autóctonos	3.0		4.5
	Marroquíes	2.7	↔	0.0***
	Ecuatorianos	1.2		1.1**
	Otros andinos	3.1		2.9
Colaborar con un partido político	Autóctonos	3.6		3.1
	Marroquíes	0.9*		0.0**
	Ecuatorianos	1.2		0.4**
	Otros andinos	0.4**		1.8
Miembro o participa en actividades de partido político	Autóctonos	3.3		3.3
	Marroquíes	0.9		0.3***
	Ecuatorianos	0.4**		0.3**
	Otros andinos	2.7		1.8
Llevar o mostrar insignias o pegatinas de campaña política	Autóctonos	5.9		7.5
	Marroquíes	8.0	↔	0.0*** ^E
	Ecuatorianos	4.6		5.6 ^M
	Otros andinos	8.9	↔	4.6

		Barcelona		Madrid
Participar en manifestaciones	Autóctonos	14.9	↔	23.4
	Marroquíes	8.9	↔	2.7***
	Ecuatorianos	4.6***	↔	9.3***
	Otros andinos	8.5*		7.9***
Participar en una huelga	Autóctonos	1.7	↔	6.2
	Marroquíes	2.2		0.4***
	Ecuatorianos	1.2		2.2**
	Otros andinos	2.3		1.8***
Firmar una petición	Autóctonos	17.5		23.3
	Marroquíes	11.6	↔	1.5*** ^{E.A}
	Ecuatorianos	16.2		12.6*** ^M
	Otros andinos	16.7		11.1*** ^M
Donar dinero a grupo u organización política	Autóctonos	5.0		3.4
	Marroquíes	6.7		3.9
	Ecuatorianos	5.0		2.2
	Otros andinos	10.1*	↔	2.5
Boicotear determinados productos	Autóctonos	6.9		11.3
	Marroquíes	3.6	↔	0.4*** ^A
	Ecuatorianos	3.5		2.6***
	Otros andinos	4.7		5.7** ^M
Comprar deliberadamente ciertos productos por razones políticas, éticas o medioambientales	Autóctonos	7.3	↔	13.4
	Marroquíes	4.9	↔	0.0*** ^{E.A}
	Ecuatorianos	5.4		5.9*** ^M
	Otros andinos	9.3		6.5*** ^M

Comparació amb altres ciutats europees

- Indicador global d'acció política: ha participat en alguna de les formes de participació que li hem dit abans en els darrers 12 mesos.
  - Importants diferències entre autòctons en les 4 ciutats: molt major en Lió i Milà.
  - Sense diferències significatives entre autòctons i immigrants en Barcelona i Lió, però significatives i notables en Madrid i Milà.
  - Grup marroquí: clarament exclòs de l'acció política en Madrid, mentre que és molt similar als autòctons en BCN i LIÓ.
  - Grup equatorians: diferències entre equatorians en Madrid i Milà; no significatives entre equatorians i autòctons en BCN, però sí en MAD i molt notables en Milà.
-

CONCLUSIONS

- En general, el cas de Barcelona sembla presentar un relatiu 'èxit' alhora de proporcionar oportunitats de participació als col·lectius d'immigrants.
  - Les desigualtats participatives respecte els autòctons existeixen però són generalment més limitades que en Madrid o Milà, tot i que normalment majors que en Lió.
  - És especialment notable l'èxit en la integració participativa en condicions d'igualtat del col·lectiu marroquí respecte els col·lectius llatinoamericans estudiats, donades les majors desavantatges legals, socials i lingüístiques a les que han de fer front.
  - Els nostres resultats indiquen que el context de recepció és molt important i que la orientació de les polítiques d'integració i de participació tenen clares conseqüències.
-

MÉS INFORMACIÓ, PUBLICACIONS I
MATERIALS DIVERSOS EN

<http://www.um.es/localmultidem>

<http://www.um.es/capsocinmig>

Es pot subscriure al butlletí electrònic de
notícies de cada projecte a través de la
pàgina web.
